

Izpovedi štirih veščakov v procesu proti Schmidtu.

OBRAVNAVA BO MOGOČE ŠE TA TEDEN KONČANA. PSIHIATRI ZATRUJEJO, DA JE SCHMIDT BLAZEN IN TORAJ NI ODGOVOREN ZA SVOJ ČIN. DRŽAVNI PRAVDNIK MISLI, DA JE SIMULANT. NASPROTJA MED DELEHANTY-EM IN DR. JELLIFFE-JEM. MLA DA DAMA OMEDELELA. — SCHMIDT JE HOTEL REŠITI PRIJATELJA MURETA IZ JEČE.

Včeraj ni bilo v dvorani št. 5., kjer se vrši obravnava proti morilecu Schmidtu, toliko poslušalec kot ponavadi. Vzrok tega so božični prazniki in ker ne pričakujejo ljudi od psihiatrov nikakih posebnosti. Izjave izvedencev so strokovnjaške, strogo znanstvene, brez vsakih pikantnosti, kar se seveda pripravi ljudstvu ne dopade. S tem pa seveda še ni rečeno, da je bila dva, rana prazna, ravno nasprotno, bila je precej gosta zasedba, posebno ženske so bile zastopane v velikem številu. Včerajšnja obravnava je trajala od polenajstih dopoldan do pol šestih popoldan. Če bo šlo tako naprej, se bo Schmidtova usoda že v soboto zvečer odločila. Danes bodo nastopili od državnega pravdnika predlagani psihiatri in poskušali dokazati, da je Schmidt simulant in da je storil svoj grozni čin čisto pri zdravi pameti.

Dr. Jelliffe, ki bil zaslišan že v ponedeljek, je prišel danes s pomožnim državnim pravnikom Delehanty-em v ostro debato. Delehanty je podoben tigru, ki skuša na vse moč govoriti priti svojemu nasprotniku do živca. Dr. Jelliffe je miren, premišljen možak in ima takoj pri rokah dober odgovor.

Dr. Jelliffe je bil rekel v ponedeljek, da se mu je enkrat zdelo, da je Schmidt simulant. Državni pravnik je hotel doznati, zakaj ga je smatral za simulanta, toda psihiater se je izognil vsem vprašanjem, in mu ni dal odgovora.

— Vi nečete odgovorjati na moja vprašanja? — je vzkliknil jezo pomožni državni pravnik. — Ne — se je glasil odgovor — ne bom odgovoril — ker zavijate vsako besedo. — Tak ste, kot so bili starogrški sofisti. — Da, človek mora biti sofist, če govori z advokatom. — Ali je tudi v tem slučaju tako? — To je samo od Vas odvisno.

Pri zaslišanju so se govorile take svinjarije in nemorčnosti, da je ena izmed navzočih mladih "dam" omedlela. Odnegli so jo v sosednjo sobo, kjer jo je spravljal zdravnik dr. King iz Jersey.

Pokvarjeno sočivje zaplenjeno.
Washington, D. C., 23. dec. — Zvezne oblasti v Chicago so zaplenile 2000 zabojev sočivja v posodah. Sočivje je bilo že tako pokvarjeno, da so nastali plini razganjali pločevino. Blago se je zaplenilo, ker so ga skušali posestniki spraviti v denar.

Črnogorska kraljica zbolela.
Curih, Švica, 23. dec. — Črnogorska kraljica Milena, mati italijanske kraljice Helene, je nevarno zbolela v Cetingah. Dr. A. Genhart iz tega mesta je dobil nujen poziv, naj se takoj poda v Cetinge ter prevzame zdravljenje kraljice. Kraljica, ki je stara 66 let, je bila bolelna že par tednov; sedaj pa se je bolezen naenkrat obrnila na hujše.

Že dolgo niso bili parobrodni listki za pot iz stare domovine tako poceni kakor sedaj; rojakom, kateri želijo naročiti vozne listke za svoje družine, prijatelje in znanke, se nudi sedaj najbolj ugodna prilika, dokler se cene zopet ne zvišajo. Pišite takoj za vsa potrebna pojasnila na znano trdko: **FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St. New York City.**

City zopet k zavesti. Svojega imena ni hotela povedati, ker se je bala, da bi ne zvedeli njeni starši, da je bila pri obravnavi. Državni pravnik je hotel psihiatra dr. Jelliffe-jia prisiliti, da bi pripoznal, da je Schmidt vedel, kaj dela, ko je prerazljudil, kaj dela. Zdravnik mu je odvnil, da se zavest ne more razdeliti na posamezne dele ampak se smatra kot celota. Na vprašanje državnega pravdnika, če se je Schmidt zavedal svojih lastnih motivov, je rekel psihiater: — Vi ne razločujete pojmov "zavest in motiv".

Schmidt se je nekdanj v ječi tako izrazil: — Ano sem ljubil in jo ljubim še sedaj. Nekaj pa moram pripoznati: zadnji čas nisem bil ljubosumen nanjo in nisem posebno hrepenel po njej. Morilec je pisal Muretu iz Tomba, da mu bo ostal do smrti prijatelj in si bo takoj ko ga oprostito, najel čoln in se peljal v Atlanto. Napol bo vse sile, samo da ga reši iz zapora. To pismo je konfisciral zagovornik Koelble.

Drugi psihiater, dr. William A. White je izpovedal, da ima obtožene perverzne nazore o svojem zločinu.

Harry G. Cotton ni izpovedal nič novega in povdarjal je, da je Schmidt neozdravljivo blazen. Značilna so bila izjavljanja dr. M. S. Gregory-a, ki je dajal morilecu različne matematične naloge, katere je sprva natančno reševal. Pozneje enkrat je rekel, da je 7 krat 7 sedeminsedemdeset, 6 krat 6 šestinsedemdeset. Po njegovem mnenju Schmidt nikakor ni simulant.

Proti koncu obravnave je poklical sodnijski sluga izmed poslušalec mlado damo na hodnik, češ, da je tam pričakuje mlad gospod. Dama je smrtno prebledela, la in ko je prišla na hodnik, ji je stopil nasproti njen zaročenec. Snel je z roke prstan in ga ji vrge pred noge z besedami: Zenska, ki prisostvuje takim obravnavam ni več moja zaročenka! — Po teh besedah je odšel. Obupana nevesta, ki pa ni hotela povedati svojega imena, se je z avtomobilom odpeljala domov.

Usmiljen sodnik.
Rochester, N. Y., 23. dec. — 60-letni Otto Linz se je moral danes pred policijskim sodnikom zagovarjati radi ponovne pijanosti. Sodnika je naprosil, naj ga pusti vsaj čez božične praznike na prostem, ker je že skozi 38 let praznoval Božič v Sing Singu, Auburnu in drugih okrajnih ječah. Le-tožnji Božič bi rad praznoval s svojimi prijatelji na prostem. Sodnik je v božičnem razpoloženju milostno ugodil tej prošnji.

Nesreča v premogovniku.
Petrograd, Rusija, 23. dec. — Iz Vladivostoka poročajo, da divja v nekem tamošnjem premogorju že več dni požar. Petdeset premogarjev, ki se nahajajo v rovu je skorajgotovo že zgorelo.

Cena vožnja.
Parnik od Austro-Americana proge "LAURA" odpluje dne 31. decembra 1913. Vožnja stane iz New Yorka do: Trsta in Reke \$36.— Ljubljane \$37.18 Zagreba \$37.08 Vožnje listke je dobiti pri **FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St. New York City.**

Valutna predloga - zakor.

Senatorja Owen-a, "očeta" nove postave, se dolži, da je varoval svoje osebne interese.

Washington, D. C., 23. dec. — Predsednik Wilson je danes malo po šesti uri podpisal Glas-Owen-bančno in valutno predlogo, potem ko jo je bil sprejel zvezni senat ter jo podpisal speaker Clark.

Predsednik ni ničesar omenil o protitrušni politiki vlade. Označil je novo postavko kot "konstitucijo miru" za trgovske interese dežele. Rekel je tudi, da služna nova postava interesom splošno.

Razprave, ki so se poprej vršile v senatu niso mogle ničesar zanimivega, izvzemši govora senatorja Bristow-a iz Kansasa, ki je bil razočaran nad tisto, kar je komitej izpuštil določbo postavke, ki je uveljavljala zavarovanje bančnih depozitov. Senator je pri tem prebral neki častniški izreček ter zatrjeval, da je senator Owen, predsednik komiteja, iz osebnih interesov glasoval za opustitev te določbe.

Glasom tega razkritja namenjajo senator Owen in drugi kapitalisti v St. Louis ustanoviti veliko narodno banko in Owen ne more biti pri tem vseeno, ali plača banka 6 ali 5 odstotkov dividende. Ker se je opustilo to klavzulo, se bo zvišal dobiček banke.

Preložena preiskava.

Delavski tajnik Wilson bo odpoštoval po praznikih v stavkarski okraj v Michiganu.

Calumet, Mich., 23. decembra. Predsednik Moyer Western Federation of Miners je dobil danes od delavskega tajnika Wilkona poročilo, da bo prišel slednji po božičnih praznikih v Michigan, da uvede preiskavo glede razmer v tamošnjih bakrenih rovin. Rudarska organizacija je že dalj časa zahtevala od delavskega tajnika, naj uvede preiskavo glede razmer, katere so napotile delavce, da so zastavkali, ter glede odredb, katere so odredile oblasti v svrhu varstva posetnikov rovin. Tudi na kongres so se obrnili delavci, a se ni dosedaj še ničesar storilo. Potem ko je Wilson pred nekaj časa objavil, da pride ter se osebno informira o razmerah ter skuša doseči poravnava med obema strankama, se je njegovega prihoda pričakovalo še ta teden. Kot pa pravi poročilo, bo prišel šele po praznikih.

Skoro vsaki dan arretirajo kakega delavskega organizatorja. Velika porota je odložena, ne da bi bil zbran dokazilni material za dvigovanje obtožb proti arretiranim stavkarjem.

Včeraj so arretirali Mor. Oppmanna, organizatorja W. F. of M., ker so baje našli v njegovem stanovanju dinamit. Generalni pravdnik Grant Fellows iz Hudson je zapustil danes mesto ter se napotil v Lansing.

Bomba v škafli za smodke.

Patrick Collian, stanujoč v hiš. št. 715 10. Ave., New York, kovač po pokličen, je dobil včeraj v papir zavito škaflijo za cigare. Kot se je pozneje izkazalo, je bil v škafliji primitivno sestavljen peklenjski stroj. Paket se mu je dozdeval sumljiv, nesel ga je na policijo, kjer so ga previdno odprli in našli v njem bombo. Kdo ga je odposlal se ne ve.

Viharji.

Berolin, Nemčija, 23. dec. — Viharji, ki so divjali zadnja dva tedna ob obali Baltičkega morja, so povzročili velikansko škodo. Kot se čuje, je izgubilo pri tej priliki 52. oseb življenje.

Situacija v Mehiki. Priprave za zimski čas.

Dannadan odhajajo na jug velike zaloge živil in vojnega materiala za ustaško armado.

KONTROLA IZVOZA OROŽJA.

Ameriški uradniki nadzorujejo transport, ki je odšel v Guatemala za konstitucionaliste.

El Paso, Tex., 23. dec. — V okolici Torreon-a so se tudi danes ponovili spopadi med mehiškimi zvezničnimi četami in ustaši. General Villa pa skuša medtem spraviti južno od Chihuahue čim več mogoče ljudi, da ojači svojo armado in prepreči nadaljno prodiranje federalev severno od Chihuahue. Velike množice provijan-ta in municije se odpošlje vsaki dan južno od Chihuahue in vsa znamenja kažejo, da se pripravljajo konstitucionalisti na veliko bitko.

Dasiravno so ustaški častniki danes zatrjevali, da se nikakor ne skuša prekiniti železniške zveze, kažejo vendar poročila, da je bilo požganih več železniških mostov v bližini Montezuma, 183 milj južno od Juarez-a. Mostove je baje uničila zvezna kavalarija pod poveljstvom generala Salazarja. Ako so ta poročila resnična, potem je Villi odrezana pot za dobavo živil. Vojaški brzojavi poslujejo le v Terrazas, 18 milj severno od Chihuahue. Vse žice med zveznim glavnim mestom in Terrazas so baje potrgane. Vred tega nima Juarez nobene direktne zveze s Chihuahue in generalom Villom.

Veliko škode povzroča konstitucionalistom nakup municije od strani ustašev. Municije hočejo uporabiti proti ustašem, a jih pri tem opazujejo skrivni agenti Huerte in Združenih držav. Orožje so nakupili, ker so pričakovali, da bodo Združene države preklicale prepoved uvoza orožja iz Združenih držav v Mehiko. V tem pričakovanju pa so se zmotili in sedaj so primorani prodati orožje republiku Guatemali. Da pa te prodaje ne uporabijo le kot pretežno ter spravijo orožje na kako drugo mesto ob mehiški meji, jih spremlja agent Združenih držav.

Vera Cruz, Mehika, 23. dec. — Amerikanci v Panuco, v bližini Tampica, so naprosili ameriškega konzula v Vera Cruz, Millerja, za varstvo pred ustaši, ki se baje nahajajo v dotičnem kraju. Zvezna vlada je obljubila, da odpošlje tjakaj vojaštvo. Narodna banka je jutraj zaprla vrata, a je popoldne zopet odprla. Podružnica merkantilne banke je bila čeli dan odprta ter so jo oblegali ulagatelji.

Danes sta tudi dospela semkaj bojni ladiji Združenih držav, "Connecticut" in "Kansas".

Washington, D. C., 23. dec. — Državni departament ni mogel danes dobiti nobenega uradnega potrdila vesti, da je določena japonska križarka, ki je dospela včeraj na zapadno obal Mehike, za Mexico City. Pač pa se domneva, da bo japonski poveljnik posetil provizorinjskega predsednika Huerta, kar so storili tudi vsi drugi kapitanji tujih vojnih ladij z edino izjemo ameriškega admirala Fletcherja. Danes se je nadalje sporočilo državnemu departamentu, da je proglasil Huerta čas med 22. decembrom in 5. januarjem za praznik.

Revni otroci za Božič.

Philadelphia, Pa., 23. dec. — Družba za varstvo otrok je naprosila vse boljše in premožnejše rodbine, ki so brez potomcev, če bi hotele vzeti za božične praznike nekaj revnih otrok k sebi. Večina družin je pripravljena napraviti revnim malčkom malo božičnega veselja.

Odpušcanje delavcev.

Erie-železnica je odpustila 6000 uslužbencev, ki bodo imeli kaj žalostne božične praznike.

Uprava Erie-železnice je izdala uradno izjavo, v kateri razlaga, da železnica odpusti delavcev ter navaja vzroke, kateri so jo prisilili do tega koraka. V izjavi se glasi:

"Tekom zadnjih štirih tednov je bilo v delavnicah, departamentih za vzdrževanje proge in drugih oddelkih odpuščenih 6000 delavcev. Vzroke za to je iskati v zatvorjenju števila tovarov, ki leže ob progi Erie-železnice in iz tega dejstva izvirajočem zmanjšanju tovarnega prometa. Delavci se ne more preje zopet nastaviti, dokler ne pričnejo te tovarne zopet z obratovanjem, kar bo tudi imelo za posledico, da se bo zvišal promet na železnici."

Informacije so pokazale, da so tudi druge železnice odpustile na tisoče delavcev, kar se je v splošnem opravičevalo s tem da se je obratovanje v tem letnem času precej omejilo. Uprava Pennsylvanija-železnice je izjavila, da se vsako leto ob tem času odpusti veliko delavcev, ker je delo na progi vsled slabega vremena zelo oteženo. Pennsylvanija-železnica je tudi začela delavni čas v reparaturnih delavnicah od 50 tedenskih ur na 40.

Z Ellis Islanda.

Božična slavnost na otoku solza. "Ljubezen in simpatija naj vladata v vseh srcih!"

Naselniška oblast je priredila včeraj na Ellis Islandu se nana-jajočim izseljencom božično slavnost. Velika jedilnica je bila slavnostno okrašena, v enem kotu je stalo troje božičnih dreves, v drugem je bil pa postavljen govorniški oder. Velika dvorana je bila prepolna za 2000 naseljen-cov. Ženske in otroci so imeli prednost, dočim je bilo možkih le par sto navzočih. Rev. Ellist White jih je pristrčno pozdravil in rekel med drugim tudi sledeče:

— Ljubezen in simpatija naj vladata v vseh srcih, ljubezen in simpatijo moramo gojiti do vsakega človeka. Upajmo, da se bo do tudi tukajšnje razmere znatno zboljšale, da bodo postali ljudje, ki imajo opravka z naseljen-cji malo bolj človekoljubni. Vsem se je čudno dozdevalo, da ni prisostvoval slavnosti poslušajoči naselniški komisar Byron H. Uhl, pa tudi ostali uradniki so bili v neznatnem številu zastopani.

Pod vodstvom Franza Walda je krasno pela Hungarian Singing Society, nastopilo je tudi več ruskih in poljskih pevskih zborov.

Otvorilni govor je imel Rev. Paul H. Land.

Slavlj je trajalo skoraj do pozne noči.

Zavratna pošiljatev.

New Orleans, La., 23. dec. — Mrs. John Taranto iz tukajšnega mesta je dobila danes po pošti paket, ki je navidezno vseboval božično darilo. Sumljiv ropot, katerega je bilo čuti iz notranjosti paketa, pa jo je napotilo, da je vrgla paket od sebe. Takoj nato je paket eksplodiral. Mrs. Taranto ni bila poškodovana, pač pa je trpela hiša. Mrs. Taranto je prepričana, da ji je peklenjski stroj odposlal njen soprog, od katerega živi ločena že dve leti. Vsled tega zasleduje policija moža.

ZA SAMO 1 DOLAR DOBI VATE "GLAS NARODA" SKOZI 4 MESECE VSAK DAN.

Umrl v naročju svoje ljubice.

Smrt odvetnika je povzročila razburjenje. Pogreb zamrlega se je vršil včeraj.

NJENA POVEST.

Ostala je prostovoljno zaprta v sobi, ker je bila sužnjica svoje ljubezni do odvetnika.

Monticello, N. Y., 23. dec. — Kljub naporom oblasti, da bi se prikrilo posameznosti slučaja, se je danes zoznalo, da je odvetnik Melvin H. Couch umrl v naročju svoje ljubice, s katero se je poznal 15 let in katero je imel zadnja tri leta praktično zaprto v posebni sobi svojega urada. Miss Adelaide M. Branch, stara 40 let in glavna junakinja te senzacijne drame, je slikala šerifu dogodek zadnjih ur v življenju odvetnika.

Božične praznike je hotela Miss Branch preživeti pri neki stari prijateljici v Goshen. Tega pa Couch ni dopustil. Postala je bila tako zelo njegova sužnja, da se je končno tudi sedaj udala njegovi želji. Preprij je starega moža tako razburil, da mu je počila glavna žila odvodnica v vratu. Mrtve se je zgrudil v naročje ljubice.

Ko so dospeli na lice mesta oblasti, je postala Branch histrična ter se je pričela obtoževati samo sebe. "Jaz sem kriva nje gove smrti", je venomer upila, "ljubila sem ga in ubila."

Coucha so včeraj popoldne pokopali. Oblasti ne vedo, kaj naj stori z žensko. Da bi preprečile nadaljnje senzacije, bi jo najraje spravile iz mesta.

Pripomniti je še treba, da je brala jetnica po cele dneve romane ter pripravljala odvetniku jedila, katere je najraje zavijala. V zadnjem času se je mudil Couch na svojem domu le še v nedeljah. Opravičeval se je s tem, da je strma pot pretežavna za njega.

Miss Branch so takoj po pogrebu izpustili na prosto. Ni pa hotela oditi, narkar se ji je dovolilo, da sme ostati v ječi še par dni. Popolnoma brez sredstev je ter ne ve kam obrniti svoje korake. Couch je pomenil zanjo celi svet ter se ni brigala za nič drugega.

Iz delavskega sveta.

Springfield, Ill., 23. dec. — Pri glasovanju o vprašanju, ali naj se proglašajo stavke, je 98 odstotkov brzojavnih uradnikov St. Louis & San Francisco železnice glasovalo za stavko. Ako bo ta v resnici proglašena, bo zastavkalo 1200 mož. Unija ima baje približno \$400.000 stavkarskega fonda.

Lincoln, Neb., 23. dec. — Vsi tukajšnji vozniki, ki so v ponedeljek zastavkali, ker so se prodajali premoga branili povziti plačo, so se danes vrnili na delo, potem ko se jim je dovolilo doklado.

Vancouver, B. C., 23. dec. — Danes so odpustili tukaj 40 mornarjev parnika "Empress of Asia" ter jih nadomestili s Kitajci. Glasom mornariških predpisov mora parobrodna družba plačati vse stroške za prevoz v Liverpoolu najetih mornarjev v Anglijo.

Predsednik Wilson.

Washington, D. C., 23. dec. — Predsednik Wilson je odpotoval danes zvečer ob polenajstih v Pass Christian, Miss., Spremljajo ga: njegova žena, dve hčeri, trije detektivni in W. G. Webster, klerk eksekutivne pisarne. Največ kabinetnih članov bo preživel božične praznike v Washingtonu. Državni tajnik Bryan bo šel v Miami, Fla., mornariški tajnik Garrison pa s svojo družino v Merchantville, N. Y.

Iz Avstro-Ogrske. Cesar Franc Jožef.

Avstrijski monarh bo preživel božične praznike v Schoenbrunnu. Generalov jubilej.

DELEGACIJE.

Zasedanje avstrijske delegacije je končano. Proti pomadžarjenju krajevnih imen.

Dunaj, Avstrija, 23. dec. — Cesarju Francu Jožefu, so nasvetovali zdravniki, da naj ostane za Božič v gradu Schoenbrunn. Sprva se je nameraval kot vsako leto, podati na grad Wallsee k svoji hčeri nadvojvodinji Mariji Valeriji, soprogi nadvojvode Franca Salvatorja.

Cesar se sicer dobro počuti, toda vsak najmanjši prehlad bi bil lahko usodepoln zanj. Praznike bo preživel v najožjem krogu svoje rodbine.

Na Dunaj je prispelo iz Bavar-skega nekaj cesarjevih sorodnikov.

Zasedanje avstrijske delegacije je končano. Zunanji minister grof Berchtold je pohvalil v cesarjevem imenu člane za njihovo uspešno delovanje.

Ogrska delegacija je ugodila vsem vladnim zahtevam, narkar se je zasedanje zaključilo.

Prejšnji šef generalnega štaba, infanterijski general Friderik pl. Beck, stotnik cesarjeve telesne straže, slavi svoj petdesetletni jubilej. Jubilarju je došlo od vseh strani nebroj pristrnih čestitk. General je šef pruskega infanterijskega regimanta št. 19.

Budimpešta, Ogrska, 23. dec. Ogrski parlament je napravil v zadnjem zasedanju par precej važnih korakov. Na predlog ministrskega predsednika grofa Stefana Tisze se ne bo več pomadžarjevalo slovaških in hrvaških krajevnih imen. Raba starih krajevnih imen stopi z novim letom v veljavo.

Zastopnik Hearstovega časopisja aretiran na Ruskem.

London, Anglija, 23. dec. — V Kievu na Ruskem so brez vsakega vzroka aretirali Borisa Berlianda, zastopnika Hearstovega časopisja. Njegovi prijatelji so mnenja, da se je to zategadelj zgodilo ker se je posebno zanimal za Beilisa ki je bil obdolžen ritualnega umora. Kaj lahko je da ga pošljejo v Sibirijo.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:			
K.	\$	K.	\$
5....	1.10	130....	96.60
10....	2.15	140....	28.65
15....	3.15	150....	30.70
20....	4.20	160....	32.75
25....	5.20	170....	34.80
30....	6.25	180....	36.85
35....	7.30	190....	38.90
40....	8.30	200....	40.90
45....	9.30	250....	51.15
50....	10.30	300....	61.35
55....	11.35	350....	71.60
60....	12.35	400....	81.80
65....	13.40	450....	92.00
70....	14.40	500....	102.25
75....	15.45	600....	122.70
80....	16.45	700....	143.15
85....	17.45	800....	163.60
90....	18.45	900....	184.00
95....	19.45	1000....	204.00
100....	20.50	2000....	407.00
120....	24.55	4000....	1017.00

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljatev razpošilja na zadnje pošte e. k. pošto hranilnični urad na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam poslati je najpri-ljebneje do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St. New York, N. Y.
6104 St. Clair Avenue, N. E. Cleveland, O.

Tri tihe maše.

Francoski spisatelj Alphonse Daudet

I.

— Dva purana, Garrigou? Z gomoljkami, praviš?

— Da, prečastiti, dva delikatna purana z gomoljkami. Vem, ker sem ju sam pomagal nadevati. Koža jima mora počiti na razaju, sem dejal, tako smo ju nabasali.

— Jezus in Marija, gomoljke so moja najljubša jed. Daj mi brž koretelj, Garrigou! — In kaj drugega si videl v kuhinji razen puranov?

— Same dobrote. Od polдне nismo drugega počeli, kot fazane, brinovke in jerebice smo skubili — perje je kar frčalo po zraku; potem so prinesli iz ribnika jegulje, karpe, postavi in...

— Tolste postavi, Garrigou? Kaj?

— Tolste, pa še kako, prečastiti; prave orjake!

— Oh, moj Bog, tako mi je, kakor da jih imam že pred nosom... Ali si že natočil vina v posodici?

— Vse je v redu, prečastiti. Ampak s tem po maši se ne da primerjati. Če bi videli grajsko jedilnico, polne karafinke, v vseh butvah. In pa srebrno posodo, namizno okrasje, evetje in kandelabre! Take gostije še ni bilo. Gospod marki je povabil vse plemstvo iz sosesčine. Pri mizi bo najmanj štirideset oseb, brez oskrbnika in grajskega pisarja. Oh, kakšna sreča, prečastiti, da bode te med njimi. Samo povohal sem purane in čudoviti vonj me priganja vsespod. Oh, moj Bog!

— Le urno, urno, sinko moj! Grešne požrečnosti nas Bog obvari, zlasti na sveto noč! Brž prižgi sveče in pozvoni k maši. Polnoč se bliža in zakasnuti se ne smemo.

Ta pogovor se je razpletel v božični noči Gospodnjega leta šestnajsto in nekaj čez med prečastitim Dominijem Balaguerijem, nekdanjim barnabitom, takrat pa grajskim kaplanom gospode trinklaške, in med malim zakristanom Garrigoujem, ali bolje s tistim, ki ga je imel za svojega malega zakristana Garrigouja. Zakaj vedeti je treba, da je tisti večer hudič v lastni osebi zlezal v okroglo postavo mladega zakristana, da bi laglje premetil častitega patra in ga zapeljal v strašno pregrešno požrečnost.

Ko je torej takimenovani Garrigou (hm, hm!) na vso moč zvonil v grajski kapeli, je zlezal prečastiti gospod v mali zakristiji v mašno oblečilo, in ker je bila njegova glava vsled živih gastronomskih opisov že nekoliko zmedena, je mrmral med oblačenjem predse: "Pečeni purani... tolsti karpi... orjake postavi..."

Zunaj je pisal nočni veter in spremljal godbo zvonov. Kmalu so se zadržale na bantuskih oblonkih, na katerih so prestolovali stari trinklaški stolpi, posamezne luči. Družine zakupnikov, ki so hoteli prisostvovati polnočnici v grajski kapeli, so lezle pojoč v raztresenih skupinah navkreber. Nazprej je stal oče s svetilko, za njim ženske v velikih rjavih plaščih; k njim so se stiskali otroci. Vzle pozni uri in ledeni sapo so korakali ljudje veselo, z lepo tolažbo v sren, da bo po maši, kakor vsako leto, miza v kuhinji zanje pogrnjena. Od časa do časa so se v mesečni zalesketale šipe grofovske kočije, spremljane od bakljonošev; prirengljaj je mežgal po stari poti in ob mednem svitu lantern, ki so le slabo prodirale skozi meglo, so spoznali zakupniki svojega oskrbnika in ga pozdravljali:

— Dober večer, gospod Arnot!

— Dober večer, dober večer, ljudje božji!

Noč je bila jasna in hladna. Na nebu so se lesketale zvezde, sever je ostro zaviljal in na obleko se je usipal droban, zmrl dež, ne da bi jo prenočil, in je tako zvesto dopolnil tradicijo o belem Božiču. Visoko z vrha je pozdravljaj grad s svojimi neštevilnimi stolpi in oboji, kapela je strmela v temno modro noč in na tisoče lučije je trepetalo: prikazovale in zginjale so po oknih in kakor fantastne večje so švigale nad temnim poslopjem. Okraj grajskega mostu in vrat so morali ljudje, namenjeni v kapelo, preko malega dvorišča, na katerem je mrgolelo kočij, služabnikov in nosilnic in ki je bilo od bakelj in od ognjisk v kuhinjah razsvetljeno kakor o belem dnevu; tam se je razlegalo škripanje raznjev, ropotanje po-

Narod časti novorojenega Odrešenika.

(Po starem lesorezu.)

nev, zvenketanje kristalnega in srebrnega posodja — in nad vsem je visela mlačna sopara, duhtela po pečeni in okusnih omakah.

"Kakšna gostija bo po maši", tako je mrmral predse kaplan, tako so si mislili zakupnik, grajski pisar, skratka vsi.

II.

Cinglingeling! Cinglingeling!

Polnočnica se je začela. V grajski kapeli, majhni katedrali z umetniško obokanimi vratni in okni, do stropa obloženimi v hrastovino, so pogrnjene dragocene preproge in vse sveče so prižgane. In koliko ljudstva! In prekrasna oblečila! Spred okolo kora sede v moštrosko izrezljanih cerkvenih stolah gospod trinklaški v temno zelenem židanem suknjiču in poleg njega odlični gostje. Na baržnastem klečalniku njim nasproti klečita stara vdovela markiza in ognjenordečim brokatu in mlada grofica trinklaška, počesana po najnovejši pariski modi, z visokim stolpom bruselskih špic na prelahtni glavi. Nekoliko vzad sta v črni obleki z neznanjskima barokama oskrbnik Tomaz Arnoton in grajski pisar magister Ambroz, dve črni pegi med svetlo bleščečimi židanimi in brokatnimi oblačili. Dalje so rejeni dvorniki, za njimi paži, lovci, valpeti in ključarica Barbara z neštevilnimi ključi na močnem, srebrnem obroču. Cisto v ozadju sede na klopih hlapci in dekle, zakupniki s svojimi družinami; tam spod poleg duri, ki se potihno odpirajo in spet zapirajo, pa se pojavljajo za nekaj trenutkov kuharji in spuščajo v praznično ozaljšano, z voščeniimi svečami razsvetljeno in razgreto cerkev zapeljivi duk po večerji.

Ali pogled na te bele čepice moti mašnika pred oltarjem? Ali ga bega Garrigoujev zvonček, ta prekleceni zvonček, ki se v vražjo naglicjo maja ob vnozju oltarja semlita, kakor da bi neprestano klical: "Le naprej, le naprej!" — Čim prej skončamo, prej bomo za mizo!" In vselej, kadar zacinglja zvonček, pozabi kaplan na svojo mašo in premišlja le še na gostijo. V svojem duhu vidi nemirno vrvenje v kuhinji, odsev ognjene žrjavice, ki žari z ognjiska, soparo, ki se vzdiga iz kipečih loncev, in v tej sopari dva orjaška, nadevana, tolstotrebna purana z gomoljkami.

V svojih mislih sledi neskončni vrsti čednih pačev, ki nosijo sklede v rokah. Nepopisne vonjave se razširjajo. Z njimi stopa v veliko dvorano, praznično ozaljšano. Razkošje! Tam stoji v bleščeči svetlobi ogromna pogrnjena miza; na sneženem prtu se šopirijo pomnisi pavi z izpreminjačim se perjem in fazani širijo svoja zlata krila; za rubinastimi karafinkami gledajo iz za zelenja cele piramide sadja in tam se leskečejo razkošne ribe, o katerih je prej pripovedoval Garrigou (seveda, kdo drug kot Garrigou!); s svojimi srebr-

nimi luskami počivajo na sveži travi, kakor žive, s šopom sladko-deketečih zelišč v razklenjenem gobcu. Vsi ti čudeži se prikazujejo Balagueriju na bogato vezanem oltarskem prtu, in pogosto se zareče in izgovarja "Benedicite!" namesto "Dominus vobiscum".

Ne glede na te zmotice, pa opravlja častiti mož svoje opravilo prav vestno, ne da bi izpustil najmanjšo vrstico, ne da bi pozabil na še manj važen poklon, in do konca prve maše je vse dobro; ampak v božični noči mora brati duhovnik tri maše zapored.

— To je prva, je zamrmral kaplan in olehčano vzdihnil; toda brez oddaha je pokimal zakristanu in cinklingeling, cinklingeling — že se je druga maša začela in z njo greh Dominija Balaguerija. "Brž, brž naprej!" mu drobi peti Garrigoujev zvonček na uho, in nesrečni, od vražje požrečnosti obsedeni duhovnik objema mašno knjigo in dirja v zgosti lakoti z grešno naglicjo preko strani. Le mimogrede se še priklanja, le površno se križa, vse kretanje okrajuje, le da bi prej bil pri kraju. Komaj da pri evangeliju vzdigne roko in da se pri kesanju potrika na prsi. Kaplan in ministrant drdrata kakor za stavbo; svetopisemske stavke in odgovore kar mečeta drug drugemu, besede izgovarjata le napol, ne da bi odpirala usta, da se noben časek ne izgubi, in nazadnje se čuje le še nerazločno mirnanje.

Oremus ps — ps — ps — Mea culpa — pa — pa.

Prav kakor urni vrtnaki, ki tarajo grozdje v čebrih, prav tako sapotata svojo mašno latinščino in ostajali so le še posamezni zlogi.

— Dom — — scum, pravi Balagueri.

— Statuo — odgovarja Garrigou, in vseeno jima cinglja vražji zvonček na uho, kakor in polnem diva sopihajočim postnim klekam kraguljki. Da ob taki naglici tiha maša ni dolgo trajala, si lahko mislimo.

— To sta dve, je dejal kaplan, ves zasoplen, z zaripljenim, potnim obrazom; in ne da bi se odahnil, je skočil čez oltarne stopnice, in — cinklingeling, cinklingeling! — že se je začela tretja maša. Le še nekaj minut, potem pa v jedilnico. Ampak, ojoj! Bolj ko se bliža večerja, hujska nestrpnost in požrečnost muči ubogega Balaguerija. Zapeljiva podoba se mu prikazuje vse razločnejše, tolsti karpi, pečeni purani — tukaj so, pred njim — z roko bi jih lahko prijel — poseže — moj Bog! Iz skled se kadi, vino dehti — in tenki, blazni zvonček drobi venomer: "Le hitro, le hitro, se hitreje!"

Ampak kako? Komaj si vzame časa, da pregiblje ustni, nobena beseda ni več razumljiva — nesrečnež hoče ukantiti Boga za celo mašo! — Iz ene skušnjave pada v drugo; najprvo izpusti en stavek, potem dva. Poglavlje mu je predolgo, ne bere ga do konca; naglo

šine mimo evangelija in kreda, preskoči pater, dirja skozi introitus in drvi v divjih, obupnih skokih naravnost v večno pogubljenje. Grdi Garrigou (apage sata-nas) ga spremlja z nenavadno sigurnostjo, obrača kar po dva lista naenkrat, zadeva ob postavek, prevrne mašne vrčke in vihti neprestano svoj zvonček, ki zvoní vse tanjše, vse hitreje.

Poslušaleci gledajo preplašeno. Nobene besede ne razumejo, le iz kaplanovih kretanj povzamejo, kako daleč je s svojo mašo; eni vstajajo, ko drugi poklekujajo, sedajo, ko bi morali vstati, in v vsej cerkvi je najhujša zmešnjava.

Tam nad betlehemske hlevom sije zvezda-božičnica; strah je je vsled zmešnjave, pa obledi...

— Abbé govori prehitro, ne morem mu slediti, zašepče stara markiza in maje začudeno z glavjo. Gospod Arnoton, z velikimi očali na nosu, lista po svojem molitveniku, kje za vraga je sedaj. Na dnu svojega srea se pravzaprav ti dobri ljudje nič ne ludujejo, da drvi maša v tako divjem diru. Zakaj ko je Dominij Balagueri končno z zarečim obličjem zaklical svoj: "Ite missa est", mu je soseska s takim veseljem odgovorila: "Deo gratias!" kakor da bi že za mizo sedeli.

III.

Pet minut pozneje je sedel kaplan med odlično gospodo v jedilnici. Petje in vpitje, smeh in ropot so napolnjevali od vrha do tal razsvetljeno grajsko poslopje, in častiti Dom Balagueri je prebodel bedro piščanca s svojimi vilicami in si z dehtečjo omako in sladkim vinom gasil svojo žubeno vest. In sveti mož se je tako preobdelal in preopil, da ga je še tisto noč zadela kap, ne da bi bil utegnil obuditi kes nad storjenim grehom. Vztrajal je prišel v nebesa, še ves vrtoglav od nočnega hrupa in pivovanja, in lahko si predstavljamo, kakšen sprejem ga je ondi čakal.

— Izpred obličja se mi poberi, malopridni kristjan! — mu je zaklical sodnik sveta, — vse tvoje krepostno življenje ne odtehta te pregrehe — za polnočnico si me ukanil! — Tristo jih boš bral namesto nje in zveličanje dosežeš šele potem, ko opraviš teh tristo polnočnic v svoji lastni kapeli, ob prisotnosti vseh, ki so zaradi tebe in s teboj grešili!

To je resnična zgodba Dominija Balaguerija, kakor so mi jo pripovedovali v deveti deželi. Grad gospode trinklaške je že davno razpadel, ampak na bantuskem vrhu stoji še dandanašnji kapelica, vsa v zelenju. Vrata so skočila iz tečajev ter ječ in škripljejo v vetru. Trava prerasča prag; v kottičih oltarja in v dolbinah so se ugnezdili tiči. Ampak vsako leto v božični noči razsvetljuje čudežna luč razvaline. Kmetje, hiteči k polnočnici, vidijo čudežno kapelo kakor od nevidnih sveč razsvetljeno, ki mir-

no gore ob najhujših metežih in viharjih.

Smešno je in neverjetno, ampak viničar odondot, z imenom Garrigou, nedvomno Garrigoujev potomec, mi je sveto zatrjeval, da je nekoč v božični noči, ko se je na poti v Trinquelage zgubil v gorah, videl sledeče: Do enajstih je bilo vse temno, pušobno in tiho, kar naenkrat, proti polnoči, je zaslišal s stolpa zvonjenje kakor iz daljave. In sedaj je ugledal Garrigou na strmi poti bled svet in čudne sence. Pred kapelo je šepetalo: "Dober večer, gospod Arnoton!"

— Dober večer, ljudje božji!

Ko je vse zginjilo v kapelo, se je mož viničar, ki se ni bal nobene strahu, splazil k vratom in uzrl skozi špranje čuden prizor.

Vsi ljudje, ki so stopali z neslišnimi koraki mimo njega, so stali v razpadli cerkvi v svečanih skupinah; zlahtne gospe v brokatu in s tenkimi špicami v visoko pokesanih laseh, odlični gospodje v zlatokanih suknjičih, kmetje v pisanih nošah, kakor so jih poznali naši predniki, ampak vse je izgledalo nekam utrjeno, staro, preperelo in mrtvo. Sove in netopirji so preplašeno frfotali okoli luči, ki so gorele kakor v meglo zavite, in mož z velikimi jeklenimi očali je neprestano otrešal svojo visoko, črno baroko, v katero se je vjela nočna ptica, tiho frfotajoča s perotini.

V presbiteriju je klečal majhen, postaran možiček in obupno vihtel svoj nemi zvonček, a duhovnik v plenivem mašnem oblačilu je hodil pred oltarjem in izgovarjal molitve; nobene besedice ni bilo razumeti...

Kdo drug naj bi bil kot Dom Balagueri, ki je bral svojo tretjo tiho mašo.

NAŠ GOSPODAR.

— dini slovenski magazin v Ameriki. Izhaja na 32 straneh vsak neseo in velja za vse leto samo \$1.00. Prinaša podučne članke za gospodarstvo, gospodinjstvo, lepe povesti, razprave o naših gibanjih in zanimivosti iz celega sveta. Pošljite denar na:

Naš Gospodar,
2616 S. Lawndale Avenue,
(10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

***** \$2.00 mesečno *****

12 pesem zastoni

Krasne stroje prav poceni. Pošljamo naravnost iz tovarne. Novi slovenski rekord. 12 pesem zastoni. Pišite po krasen cenik.

Transatlantic Co.,
872 Cortlandt St., New York, N. Y.

Najboljša Slovensko-angleška slovnica.

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y. Cena v platnu vezani \$1. Rojaki v Cleveland, O. dobé isto v podružnici Fr. Sakser 6104 St. Clair Ave., N. E.

Telefon 4943 Williamsburg.

Najboljši zobozdravnik

Dr. A. L. Cramer,

916 BROADWAY

dvoje vrat od Broadway gledališča, Brooklyn, N. Y.

se priporoča Slovincem za vsakovrstna v njegovo

stroko spadajoča dela. Cena po dogovoru.

Uradne ure do 6. ure zvečer.

V ponedeljkih in sredo do 8. ure zvečer in v nedeljah do 1 ure popoldan.

Prijetna vest

ZA VSAKO SLOVENSKO DRUŠTVO V ZJEDINJENIH DRŽAVAH OB TEM ČASU SPLOŠNE DRAGINJE JE, DA NAŠA :-:

slovenska unijska tiskarna računa še vedno najnižje cene za vse najboljše društvene in trgovske TISKOVINE. Tisoče zahval slovenskih društev po Ameriki, katerim smo tiskovine izdelali, nam je velik dokaz, da smo ustregli že tisočim društvom.

Mi izdelujemo društveni papir, kuverte vseh mer, bolniške liste, pravila, prošnje za vsprejem, plačilne knjižice, vse tiskovine za veselice. Ako imate sploh kak tiskovino, pošljite jo nam, in od nas dobite točen odgovor, koliko stane, delo je narejeno v najkrajšem času v vašo popolno zadovoljnost. Pišite po cene.

Prva slovenska unijska tiskarna

CLEVELANDSKA
AMERIKA,
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom Slovincem in Hrvatom naznanjam razprodajo svojega naravnega domačega vina. Cena belemu vinu je 45 in 50c galon; črnemu vinu pa 35 in 40c galon s posodo vred. Manjših naročil od 28 galon ne sprejemem. Z naročilom pošljite polovico denarja in ostanek se mi pošlje ko vino sprejmete.

Za obilo naročil se toplo priporočam posestnik vinograda FRANK STEFANICH, R. E. 7, Box 124, Fresno, Cal.

Kedro izmed rojakov iz okolice Trinidad, Colo. želi moje vino, naj se obrne na:

Mr. FRANK KREK, 213 W., Main St., Trinidad, Colo. ker on ga naroča po cele kare.

Phone: Canal 1631

Denar mečete proč!

ako ne podpirate svojega rojaka. Pri meni dobite

izvrstno domače vino

galon po 75c, in več.

Pri odjemu več kot 10 galon dajem popust, ter se posebno priporočam slavim slovenskim društvom ob priliki kake veselice, tudi onim za svatbe.

V zalogi imam izvrstne domače zlobase in vsakovrstno groverjsko blago, katerega ljubim naš narod. Pošljamo denar na vse strani sveta in parobrodne listice za vse proge. Zastopam "Glas Naroda", prodajam in kupujem avstrijski denar, štirvrtko Frank Sakser sem v trgovski zvezi. Upravljam vse v notarski posel spadajoče dela, ker sem javni notar. (Notary Public.)

FRANK JURJOVEC

1801 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Najdenček.

— Našim malčkom. —

Božična povest. Spisal Al. Leben.

Slovesni glasovi zvonov so naznanjali Gospodov rojstni dan. Vasi je zažarela v sijajnem blešku v nočni tihoti. Božična drevesa so pošiljala svoj prazniški odsev ven na cesto. Nebeška radost je zazvenela iz ust vseh. Beganja in tekanja od enega do drugega ni hotelo biti ne konca niti kraja. Radovanje in pripovedovanje o božičnem Detetu je bilo skrajno živahno: da je prineslo to in ono, da je tu in tam položilo bogate darove ter mlada srčeca neizmerno osrečilo.

Le ena edina hišica v vasi je stala tako popolnoma tiho, brez bleška in brez radosti. Bila je hišica Cvetka, ki je bil brez otrok. — Mali Slavko, ubogi osirotičen deček, kojemu je mati v sirotilnihi meseca novembra umrla, je moral, ker se njega tihoče se zadeve ne niso rešile, hoditi od hiše do hiše, prositi si hrane in prenočišča.

Na sveto noč si je iskal pri Cvetku kruha in strehe. Tudi on je vedel o božičnem Detetu, da razveseljuje pridne in pobožne otroke; njegova rajna mati mu je čestokrat pripovedovala o njem, in četudi po mnenju drugih malo, mu je vendar po mnenju Slavka prinesla vsikdar toliko različnih reči, da so imele po njegovem prepričanju edino-le v nebesih svoj izvor.

V največjem pričakovanju je tudi on vstal na božično jutro zelo rano, da bi pogledal, s čim da je obdarilo njega božično Dete. Toda bilo je vse tiho, nobeno božično drevesce ni kinalo sobe, kakke radosti ni bilo čutiti nikjer, vse je bilo ravno tako, kakor ob vsakem drugem dnevu. Njegova kapica, ki jo je bil prejšnji večer položil zraven svojega ležišča, da bi namignil božjemu Detetu, češ, tudi on ima neko majhno željo, bila je — prazna.

Premagan od srčne bolezni, splazil se je skrivoma iz sobe, stopil za hišni ogel ter bridko jokal. Stara dekla, ki je prišla že iz hleva od molženja, je slišala malega Slavka glasno ihteti.

"Kaj pa se jokaš, Slavček?" vprašala je sočutno.

"Ah, božično Dete mi ni ničesar prineslo in bil sem vendar vedno priden in sem tako veliko molil."

"Otrok moj", je dejala dekla tolažilno, "Dete pač ni vedelo, kje da si. Vidiš, ako je mati tukaj, tedaj ona preskrbi vse te reči. Toda le pomiri se, morda ti vendar-le še kaj prinese, hočem ga jaz prav lepo prositi."

S temi besedami je izginila, da bi malemu fantiču v tolažbo kaj poiskala.

"Mati preskrbi te lepe reči", je ponavljal deček, "tako je moja mati zmerom dejala."

Luna je preplavila s svojim srebrnim leskom spavajočo zemljo, žarno so blestele zvezdice na nebu in od snežne odeje je odseval ves ta čarobni svet.

Mali Slavko je skakljaj proti pokopališču, ki je bilo zelo blizu; njegove oči so žarele v velikem upanju, vsa žalost je izginila iz njegovega otroškega srčeca. Prišedši na grobišče, je pokleknil h gomili svoje mame ter molil na glas: "Ah, ljuba, dobra mamica, povej vendar božjemu Detetu, da sem jaz danes pri stricu Cvetku in da je pozabilo name. Reci mu, da sem bil vedno priden in sem rad molil, in da hočem tudi znanprej lepo moliti, naj mi le nekaj prinese. Ali, mamica, tukaj ni tako lepo, brez tebe; najrajši bi bil pri tebi tam gori v nebesih. Ljudje ravnaajo tako trdo z menoj in so mi tako tuji. Martinov Pepček me vedno suva in tolče, kadar tam jem, in psa je že nahajkal na mene."

Tu se je približala malemu Slavku ki je še vedno klečal ob mamičnem grobu, neka gospa. Bila je graščakinja iz bližine, ki je tudi prišla iskat na pokopališče božične tolažbe. Na gomilici svojega rajnega sinčka je prižgala lučice na božičnem drevescu, da bi mu, kakor je menila pobožna gospa, tudi na grobu naredila kak božični veselje. V svoji veliki bolesti ni mislila na nič drugega, nego na svojega ljubljencega, ki je bil odzvet za vedno. Šele sedaj, ko je začela glasno otroško tožbo, je prisiljala luč v njeno temno, otožno čustvo. Z nežnim glasom je nagovorila žalostnega majhnega dečka:

"Glej, moj otrok, tudi tebi je tamkaj božično Dete nekaj prineslo", in je pokazala tja na razsvetljeno božično drevesce. "In še več: mene samo, mater ti je prineslo; ti moraš iti z menoj, jaz ti hočem postati tvoja mati."

"Odkod pa prihajaš? Ali te je poslalo božično Dete?" je vprašal mali Slavko ves začuden.

"Da, dragi moj, božično Dete, moj otrok, tvoja mati, vsi so me poslali po tebe. Pojdi le hitro, sedaj greva domov, tam te jih pričakuje še več."

Gospa si je snela svoj topli šal, ognrila z njim dečkove rame ter hitela z njim proti graščini.

"Glej, Lavoslav, sina, otroka mi je poslalo nebo, tam zunaj na pokopališču sem ga našla! O prosim, prosim! Naj ostane pri naju, bodiva mu oče in mati, je sirota." Tako prisrčno je prosila graščakinja svojega moža.

"S srčnim veseljem, moja ljuba, hočem malega dečka sprejeti v svojo hišo in po očetovski skrbeti zanj, če te le vidim spet veselo in srečno."

"O hvala, tihočerna ti hvala, moj dragi Lavoslav! Precej sem vedela, da mi boš uslišal mojo željo."

Nežni poljub, kakoršnega od smrtnega dne njiju sinčka ni dobil, je bil kot povračilo za njegovo velikodušno privoljenje.

Brž so malega Slavka čedno umili, mu oblekli lično oblekico, kojih je bilo še mnogo na razpolago, ter ga peljali v veličastno dvorano, kjer deček od samega občudovanja krasote, ki se je odprla pred njegovimi očmi, ni mogel izgovoriti niti besedice. Trepetajoč se je stisnil k blagima dobnikom, katerima bi naj postal spet ona vez, ki zakonec tako tesno veže med seboj.

Božič je tudi semkaj prinesel največji dar, kakoršnega sploh dati more: sladki mir srea.

Prva sreča.

(Božična povest.)

"Gospodična ... gospodična, ogledati si hočem punčke." Mala Hana je vlekla plavalaso gospodično k velikemu oknu trgovine z igračami.

"Hana, mati bodo nejevoljni, če prideva prepozno k večerji."

"Punčke hočem videti... Mati mi jih mora kupiti, gospodična." Mala deklica je tolkla z nog ob tla.

"Ako mi mati ne kupi punčke, oodem povedala očetu, ako mi jo tudi on ne kupi, si jo kupim sama. Imam še prihranjene tri krone in za ta denar si lahko kupim vse", je rekla deklica.

"Deset vinarjev za pojaca?" je klical mali deček v lahki, raztrgani obleki ter jima hkrati zastavil pot. V rokah je držal kopic barvanih pojacov. Prsti dečka so se tresli vsled mraza, mali ozki obrazek je bil zelo rdeč, njegove oči so pa otožno gledale; zdelo se je, kot da ne bi že vse zime dihal gorkote.

Hana je za trenotek obstala, ko je zagledala proseče pogled dečka; nato je prose pogledala vzgojiteljico. Gospodična je brskala po žepu svoje obleke, po listnici, pa ni našla nič drobiža. Sla je naprej in spravila novce zopet v žep.

Obraz deklice pa se je hkrati spremenil in postal zamišljen.

"Gospodična", obrnila se je k plavalasi gospodični. "Zakaj niste nič dali malemu dečku?"

Gospodična je zarudela.

"Zelo mi je žal Hana... ni sem imela drobiža; sedaj pa morava hitro domu, da nas ne bo de mati čakala z večerjo."

"Materi ne škoduje, ako nas čaka — ako pa deček ne dobi nič denarja od nas, mora gotovo še dolgo tukaj stati in pride še veliko kasneje k svoji materi v gorko sobo", je odgovorila deklica in v njenih velikih očih se je zrealilo dobro sree.

Gospodična je nežno pogladila deklico po licih in rekla: "Deček nima gorke sode in njegov oče ga bode pretepel, če ne prinese dovolj denarja domu."

"Moj Bog, je li to res gospodična?" Deklica je sklenila ročice in dvoje debelih solz se ji je zaiskrilo v očeh. Nekaj časa je šla molče naprej, potem pa obstala. "Gospodična, jaz ne maram za punčke, rajše bodev dala svoj prihranek dečku, ah smem to gospodična?"

"Gospodična je bila v zadregi in zmajala je z rameni. "Jutri, Hana, danes moramo hitro do-

mu... mati nas bodo karali, ako pridemo prepozno."

V deklici se je pojavila trma in seni hotela pogovoriti o svoji nameri.

"Ne... ne, danes gospodična, deček bode morebiti še danes večer tepen... Poiskala ga bodev in z menoj mora. Mati nas ne bo karali, ljuba gospodična, prosim, lepo prosim..."

Vzgojiteljica ni vedela kaj bi odgovorila. Zelo rada bi ji ugodila, a bala se je, da bi bilo to proti volji gospe svetnice, matere otroka. Obstala je za trenotek in premišljevala ter si očitala, da bode ona odgovorna za "neumnost", ki jo napravi Hana.

"Gospodična, jaz poiščem dečka." Mala Hana je z svojimi ločnim nastopom zmaga. Gospodična je prikinjala z glavo, a najbrže je bila drugega mnenja.

Brzi korakov je hitela za deklico, katera si je napravila pot skozi množico in konečno stopila pred malega prodajalca. — Obraz deklice je zarudel in v zadregi je oči povesila, ko mu je povedala svojo prošnjo.

"Toda tvoja mati te bode karala", je odgovoril deček boječe in zohbe so mu šklepetali od mraza.

"Nikakor ne, moja mati je zelo dobra", je rekla Hana natiho. "Le pojdi z menoj, dala ti bodev ves prihranek, da boš imel danes večer gorko sobo."

Deček se ni ganil in šele na zahtevo vzgojiteljice je šel z njima.

"Gospodična, kasno ste prišli!" se je glasil odločen opomin gospe svetnice, ko je vzgojiteljica s Hano vstopila v jedilno sobo. "Dober dan, dete moje, moraš biti pač zelo gladna, ker si tako dolgo taval po mrazu; to je zelo nesramno."

Za nekaj časa je bila Hana sedaj preplašena zaradi odločnih materinih besedi in ostala je mirna. Toda kmalu se je zopet ojačila. "Mamica — prosim, ne bodi huda, tu zunaj čaka mali deček... več eden onih, ki prodajajo pojace, ta že dolgo ni nič jedel in povedal nam je, da pri njem doma ni bilo to zimo še nikdar gorko, tako mi je rekel."

"Mati, zato sem mu hotela dati jesti in moj prihranjeni denar, za katerega sem si hotela kupiti punčko..."

Svetnica ni tega takoj razumela in je vprašaje zrla vzgojiteljico, nato pa hčerko. Deklica, ki je razumela, da ta pogled nič dobrega ne pomeni, je brzo poljubila materi roko.

"Gospodična najprvo ni hotela, dečka seboj vzeti, Emil mu je ime, tako je sam rekel... ali mamica, saj veš, da je zelo žalosten, da je Emil tako ubog in moral sem mu obljubiti svoj prihranek... prosim mamica, dovoli mi v to... Emil naj dobi tudi kaj jesti... jaz bodev danes večer vse mleko spila in ne bodev nikdar več razposajena. Ali smem poklicati Emila, mamica?"

Deklica ni čakala odgovora, temveč je hitela k vratom in privedla v sobo dečka.

"Mati, to je Emil!"

Svetnica ni vedela, kaj naj odgovori. "Sedi dete", je rekla po kratkem premišljevanju. "Hana, ti pa pozovi, da tudi Emil dobi krožnik. Sama pa moraš tudi pridno jesti, drugače bode Emil mislil, da ti je kaj odvzel."

"Ali ti ugaja?" vprašala je Hana, ko je videla kako deček hlastno zavziva jedila.

Emil je prikinjal z glavo in njegove oči polne hvaležnosti so bile uprte v malo dobnico.

Ko so bil iz jedjo gotovi, je Hana peljala dečka in vzgojiteljico v svojo sobo, da mu da svoj prihranek.

Nekaj minut kasneje se je deklica vrnila zasopljena k materi. Oči je imela objokane in vse truplo se ji je treslo od ihtenja. "Mati... ljuba mati... Emil je tako jokal kakor jaz... ko sem mu dal denar... in hitro je odšel... da bode kaj kupil za bolno mamico. Toda mati... jokati se moram zato... in vendar se veselim, da si nisem kupila punčke!" In deklica pričela tavati po sobi in govorila: "Zelo, zelo se veselim."

Svetnica je veselo opazovala čedno deklico, ter sveto zaobljubil, da otroku ne bode nikdar odrekla veselja do dobrosrčnosti.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

VRADNIKI:

Predsednik IVAN GERM 507 Cherry Way or Box 57, Bradock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Eveleth, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn., Box 454.
Pomočni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1254 So. 13th St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 105.
Mauplik: ALOJS VIRANT, Lorain, Ohio, 1700 E. 21th St.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 380 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOJS KOSTELIC, Sedalia, Colo., Box 552.
MIHAEL KLOBUCHAR, Columet, Mich., 115 — 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 423 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERZENIK, Bradock, Pa., Box 121.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
MARTIN KOCHVAR, Pueblo, Colo., 1219 E. 11th Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljave na glavnega blagajnika Jednote.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NATIONAL FRATERNAL CONGRESS LESTVICA za smrtnino samo.

Za \$500.00 zavarovalnine: Za \$1000.00 zavarovalnine:

Med leti:	Svota:	Med leti:	Svota:
16—17	\$0.41	16—17	\$0.82
17—18	\$0.42	17—18	\$0.84
18—19	\$0.43	18—19	\$0.86
19—20	\$0.44	19—20	\$0.88
20—21	\$0.45	20—21	\$0.90
21—22	\$0.47	21—22	\$0.93
22—23	\$0.48	22—23	\$0.96
23—24	\$0.49	23—24	\$0.98
24—25	\$0.51	24—25	\$1.01
25—26	\$0.52	25—26	\$1.04
26—27	\$0.54	26—27	\$1.07
27—28	\$0.56	27—28	\$1.11
28—29	\$0.57	28—29	\$1.14
29—30	\$0.59	29—30	\$1.18
30—31	\$0.61	30—31	\$1.22
31—32	\$0.63	31—32	\$1.26
32—33	\$0.66	32—33	\$1.31
33—34	\$0.68	33—34	\$1.35
34—35	\$0.70	34—35	\$1.40
35—36	\$0.73	35—36	\$1.45
36—37	\$0.76	36—37	\$1.51
37—38	\$0.79	37—38	\$1.57
38—39	\$0.82	38—39	\$1.63
39—40	\$0.85	39—40	\$1.69
40—41	\$0.88	40—41	\$1.76
41—42	\$0.92	41—42	\$1.85
42—43	\$0.96	42—43	\$1.91
43—44	\$1.00	43—44	\$1.99
44—45	\$1.04	44—45	\$2.07

Ta lestvica kaže prispevke samo za smrtnino, po novem sistemu naše Jednote, katerega smo sprejeli na zadnjem zborovanju, moramo k tej lestvici še dodati 75 centov za bolniško podporo in poškodbe ter 10 centov za redne stroške Jednote.

Tiskovine in druge informacije za novi sistem bodejo razpoložne na društva meseca decembra.

Otroški oddelek ni v veljavi od novega leta, tiskovine in potrebna navedila za ta oddelek pridejo v decembru.

Glede članice naj se pojasnim, da vse one, katere žele ostati zavarovane po starem, lahko ostanejo pri moških društvih, ravno tako tudi tiste, katere hočejo biti enakopravne, toda samo če so vse članice dotičnega društva pri volji. Pri moških društvih ni dovoljeno niti ni praktično imeti dvojne vrste zavarovalnine za ženske. Če je pri moškem društvu samo nekaj članice, ki žele enakopravnost z moškimi in nekaj pa ki žele ostati po starem, morajo vse tiste, ki žele bolniško podporo ustanoviti svoje lastno društvo.

Meseca decembra plača vsako društvo po \$1.00 v centralno blazajno za vsakega člana in članico, ki hoče biti zavarovan z bolno podporo in ta podpora se bode plačevala iz centralne blagajne zaenš z dne 1. januarjem 1914. Vsi bolniki, ki so tačas bolni pri društvu bodejo prišli na Jednoto za podporo do določene svote. Če ima katero društvo sedaj kaj članov, ki so pri njih samo za bolniško podporo, imajo ti pristopiti k Jednoti tudi za smrtnino, plačati pa imajo samo \$1.00 če takoj ob novem letu pristopijo. Drugače se smatrajo kot novi člani.

GEO. L. BROZICH, tajnik.

O.W. WUERTZ CO
Pianos and Player Pianos
1518 THIRD AVE. 2929 THIRD AVE.
832 MANHATTAN AVE. near 100th St. BROOKLYN

Prodaja nove in obrabljene glasovirje na mesečne obroke.

Naprodaj nove Lubasove harmonike!

Model "H" trivrstna, dvoglasna, K 150.00 ali \$45.00
Model "K" trivrstna, triglasna, K 190.00 ali \$55.00
Model "L" štirivrstna, dvoglasna, K 200.00 ali \$60.00
Model "M" štirivrstna, triglasna, K 250.00 ali \$75.00
Model "K" trivrstna, dvoglasna, K 150.00 ali \$45.00
Model "K" trivrstna, triglasna, K 200.00 ali \$60.00
Model "K" štirivrstna, dvoglasna, K 200.00 ali \$60.00
Model "K" štirivrstna, triglasna, K 250.00 ali \$75.00

Harmonika s kovčkom vred \$5.00 več!
Kjer je označena cena v kronah je priložiti še carinsko pristojbino in prevozne stroške!
Prodajam tudi nove zelo močne mehove posamezno; delane po naročilu od \$6.00 naprej!

Za natančnejši popis harmonik pišite na:

ALOIS SKULJ,

P. O. Box 1402 New York City, N. Y.

Slov. samostojno podp. društvo

"EDINOST"

V LA SALLE, ILL.

Ustanovljeno 9. maja 1909.

Inkorporirano dne 18. avgusta 1911

v državi Illinois.

Glavni odbor:

Predsednik: Ivan Novak, Box 173, La Salle, Ill.
Podpredsednik: Lavoslav Zevnik, 1037 2nd St., La Salle, Ill.
Tajnik: Fran Lepich, 1155 3rd St., La Salle, Ill.
Blagajnik: Jos. Barborich, 1202 1st St., La Salle, Ill.
Zastopnik: Mark Fr. Kobal, 1026 — 1st St., La Salle, Ill.
Zastopnik za Oglesby: Fran Jerina st., Box 55, Oglesby, Ill.

NADZORNIKI:

Franc Petek, 147 Union St., La Salle, Ill.
Tom Golob, 203 Union St., La Salle, Ill.
Matevž Urban 1/2, 1026 — 3rd St., La Salle, Ill.

Bolniški odbor:

Joe Nak, Joe Fr. Ergles, 1227—3rd St., La Salle, Ill.
Vinc. Klausek

Poznanec: Janes Golob, 203 Union St., La Salle, Ill.
Zastavonca: Anton Strukelj, 202 — 1st St., La Salle, Ill.

Redne mesečne seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob eni uri popoldan v dvorani sobota Mat. Kompa.

Rojaki v La Salle in okolici so vljudo vabljeni k obilnemu pristopu.

Važni nasvet.

V sedanjem kritičnem času v katerem je človeško telo radi pogoste premembe vremena v največji meri razpostavljeno raznim boleznim kakor: kašelj, reumatizem, težko dihanje, glavobol, slab tek do jedi, neredni odčistek, zobobol, nahod, bolezn ledvice, srčenju kože itd. — je jako važno za vsakega, da ve kam se obrniti za pomoč da ne troši zastonj svoj težko prisluženi denar. — Kam? — Edino le tja, kjer je že stotine bolujočih dobilo uspešna zdravila za jednake in slične bolezni in to je:

THE PARTOS PHARMACY v New Yorku.

Vsaki, kateri naroči najmanj za \$1.00 od zdolaj označenih zdravil dobi kot darilo jeden krasni koledar za leto 1914. — Izrežite dolnji Cupon za brezplačni koledar ter ga z pismom v katerem naznačite točno za kakšno bolezen želite zdravila in kateremu priložite potrebni denar ter naslovite na:

THE PARTOS PHARMACY,

160—2nd Ave.

New York, N. Y.

Imenik in cenik najglavnejih zdravil:

Za čiščenje krvi, želodeca in redno stolico	Partola \$1.00
Proti glavobolu	Partocura \$1.00
Proti slabem spanju in za živčne bolezni	Partone Elixir \$1.00
Za bolezn želodeca	Partowill \$1.00
Zoper izpadanje las	Partolin I. \$1.00
Za porastanje las, brk in brade	Partolin II. \$1.00
Za prišče (mazulje) po koži in za gladko kožo	Partocream \$1.00
Za impotenco (oslabele naravo) in onanijo	Partobrace \$1.00
Za kašelj, prsne in pljučne bolezni	Partocough \$1.00
Za reumatizem in kostobolje	Rheumabalsam & Powder \$2.00
Za sifilis	Partobisquits \$4.00
Za akutni triper	Triplets št. 1. \$2.00
Za kronični triper	Triplets št. 2. \$2.00
Za polucijo in gubitek	Triplets št. 3. \$2.00
Za beli tok žen	Triplets št. 4. \$2.00
Za zlato žilo (Hermohoide)	Partopile \$1.00
Za bolezn oči (vnetje)	Erlauer Water & Salve \$2.00
Za osivele lase	Elsawater \$1.00
Za bolezn ledie	Partoherb \$1.00
Proti kostobolu (Gicht)	Partopain \$1.00
Za srbenje kože	Partocyl Salve \$1.00

Nadalje vse kar se v jedni moderni lekarni more dobiti. Slovenski ceniki se pošiljajo zastonj in vsa zdravila poštne prosto.

CUPON ZA BREZPLACNI KOLEDAR.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Nesreča v britofskem rudniku. O nesreči v rudniku Britofa blizu Vremsa se poroča: Premogovni rudniki pohajajo iz napoleonskih časov. V zadnjem času so lasti Richarda Levija z Dunaja, ima jih pa v najemu profesor Avgust Prister iz Trsta, ki jih v družbi "Eibswalder Glanzkohlenwerke" v Graden izrablja. Imenujejo se "Adria" in imajo precej premoaga. Rudarjev je okoli 60, tehnični vodja je Avgust Schmidt iz Nemčije. Dela se noč in dan. Dne 8. dec. ob dveh popoldne je šel oddelek rudarjev pod vodstvom Višočnika v edini rov, ki se sedaj uporablja in ki je 80 metrov globok. Iz rova gredo galerije v različne smeri pod zemljo. Delavci so bili sledeči: Andrej Cevna, Fr. Cerkenik, Josip Zwayner, Nikolaj Barzak, Nikolaj Diku, Ivan Grbec, Josip Tuk, Fran Semror, Matej Kosmač, Andrej Vatrovec in Ivan Sušnik. Na dnu rova funkcionirata dve sesalki. Okoli pete ure, ko je mislil profesor Prister podati se v rov na inspekcijo, je delavec, ki je nadziral sesalki, po stopnicah prišel nazaj in naznanil, da je udrila v rov voda. Čulo se je šumenje in bobnenje. Sesalki sta se ustavili. Vse je seveda mislilo najprej na delavce, ki so se nahajali pod zemljo. O treh ali štirih se ve, da so delali v neki galeriji, ki leži 30 metrov nad dnom rova, in ti bi se dali najlažje rešiti, ostali pa so se nahajali v koridorju, ki leži 200 metrov pod zemsko površino, voda pa stoji v rovu 7 metrov visoko. Spravili so v rov kovinasto sesalno cev in sesajo zdaj vodo s pomočjo manjših sesalk, kolikor pač morajo, dokler ne dobe velike. Drugi delavci so se pa podali v nek zapuščen rov, odkoder mislijo, da bi prišli lahko vsaj do onih treh, ki so v omenjeni zgornji galeriji. Skala, ki jo je treba prebiti, je debela 20 metrov, do zdaj so jo prebili s pomočjo dinamita 8 metrov. O onih delavcih, ki se nahajajo še pod dnom rova, tal, je pa težko misliti, da so še živi. Dne 9. dec. je prišel v Vrem rudarski svetnik dr. Strgar iz Ljubljane. Voda še vedno narasta.

Požigalec. V Tribučah je pogorel posestnik in županu Mikotu Cvetkovski skedenj, senik in žitnica. Škoda znaša okrog 6400 K. Ogenj je bil podtkačen in so požigalec že na sledu.

Neprevižno ravnanje z orožjem. 28letni posestnik sin E. Puc v Colu je pregledoval puško, ki je bila nabita. V sled neprevižnosti se mu je puška sprožila. Puc je težko ranjen.

Nevomeški predor dovršen. Novomeški predor je vendar enkrat izgotovljen. Te dni so pobrali zadnje lesene obode, ki so služili za obliko in oporo pri obokanju pod Kolodvorsko cesto. Pospravili so tudi tisti del ceste, ki je bil zaradi gradbe predora toliko časa omejen in razdeljen za pasajo pešcev in vozov. Tudi so izročili javnemu prometu novi del Kolodvorske ceste, stari del pa odvažajo za nasip. Čez Krko že delajo lesen most, na katerem bodo postavili priprave za gradbo železniškega mostu.

Umrli so v Ljubljani: Marjeta Hren, mestna uboga, 74 let. — Ivan Melik, delavec, 57 let. — Karolina Pausehin, vdova trgovca, 69 let. — Terezija Marolt, mestna uboga, 68 let. — Janez Klešnik, prosjak, 60 let. — Julija Kmet, posestnica, 54 let.

STAJERSKO.

Iz Gradca. Pri hranilnici za sodni okraj Gracka okolica je došlo dne 4. dec. dopoldne do silno krvavih prizorov. Asistent Krauss je bil pri decembarskem avanzmaju zaostal in to ga je tako jezilo, da se je takoj sprl s predsednikom ravnateljstva Kelzem. Nato ga je ta od službe suspendiral in mu naznanil, da se ga bo odloščilo. Krauss je hotel domov in je naprosil ženo Berto, naj bi ta šla zanj posredovat. Takoj za njo pa se je podal tudi on z dvema nabito revolverjema v hranilnico nazaj in v uradnih prostorih streljal na vsakogar, kogar je dobil. Ranil je že imenovanega Kelza dvakrat na levi nogi in na trebuhu, pisarniškega vodjo Neumanna na trebuhu, člana ravnateljstva Krautforsta na levi roki in oficijala Siebenreicha na nogi. Najnevarnejšo rano je dobil Neumann. Nato se je Krauss ustrelil v srce in obležal na lieu mesta mrtve. Vest o teh krvavih dogod-

kih se je bliskoma raznesla po mestu in nabralo se je pred hranilničnim poslopjem na stotine ljudi.

Iz Vojnika. Dne 9. julija so vložili neznan storilec v Juterkovo trgovino na Ljubčeni. Odnegli so ponajveč jestvin za 400 kron. Storilec niso mogli ujeti. Šele 3. dec. sta prišla orožnika Brenkovič in Bizjak iz Vojnika vložili na sled; sta to kočarja Fran Arčan in Janez Vrečar iz Smilavla pri Vojniku. Orožniki sumijo, da sta izvršila še več vlomov, o katerih se je slišalo zadnji čas iz celjske okolice.

Iz Gradca. Kalksburski jezuiti bi radi tudi v Gradcu postavili večji zavod, gimnazij z internatni. Graški mestni svet se je izrekel proti, ministarstvo za javna dela pa za stavbo. Vsenemci so vsled tega sklicali 4. dec. zvečer v steinfeldske dvorane javen protestni shod, na katerem je govoril starokatoliški župnik Ferko.

PRIMORSKO.

Iredentovski protesti. Ker je avstrijska oblast pred dnevi zaprla laške konduktarje Bisatto, Trentin in Casarsa, ki spremljajo vlake iz Italije do Červinjana, so se laški konduktarji zbrali v S. Giorgio di Nogaro in protestirali proti tem aretacijam, češ, če se njihovi kolegi ne spustijo (!), ne bodo več vlakov v Avstrijo spremljali. Kakor že poročano, so bili dotičniki aretirani, ker so po vagonih slikali karikature avstr. cesarja.

Velike tatvine. Na goriškem kolodvoru je bilo ukradenih iz žepa branjevan Franu Bettini iz Vidna 985 K, lesnemu trgovcu Petru Kavčiču iz Tolmina 6700 K, kmetu Josipu Furlanu iz Prvačine pa 226 K. Vse to ob priliki sejna sv. Andreja. Tatov še niso zasledili.

Imeniten gospod. Pred tržaškimi sodniki je stal te dni Emil Tomsig. Tržačan, ki je pod imenom "Dr. Williams", "grof Barbo Thomsig" goljufal lahkoverne ljudi, katere je očaral s svojo eleganco in znanjem jezikov. Izdal je se za angleškega inženirja in izvalil iz bratov René in Jerome Fontaine v Trstu več denarja za neko "iznajdbo"; nadalje je lagal, da je v Bistrici odkril rudnik in v Opatiji napravil veliko dolgov po hotelih in pri krojačih. Obsodili so ga na 2½ leta ječe.

Ženska glava, katero so našli te dni ribiči v Jadranskem morju, najbrž ne pripada nedavno od svojega moža umorjeni kmetici Bari Vlah, kakor se je poročalo. Ker reški policijski zdravnik izjavlja, da je morala glava že leta ležati v morju.

Stavka kočjažev v Trstu. Tu so začeli stavkati kočjaži in vozniki splošne transportne družbe, in sicer zato, ker se družba po novem letu noče držati stare pogodbe in hoče napraviti novo pogodbo, s katero bi bili vozniki zopet prikrajšani. Dosedaj stavka 280 voznikov. Ker so delodajalci najeli nekaj neveselih ljudi za prevažanje blaga, se je pripetilo dne 3. dec. nekaj manjših nezdod. Tako je nek voz zadel v tramvaj in sta bila dva tramvajska pasažirja lahko ranjena.

Ponesrečen železničar. Iz Sušaka pri Reki poročajo: Pri postaji Jaska je povozil vlak železničarja D. Delyja. Vlak mu je odtrgal desno roko in desno nogo. Umirajočega so odnesli v bolnišnico.

Neznana utopljena. So potegnili iz morja nasproti javnemu kopališču v Barkovljah. Truplo je ležalo že 25—30 dni v vodi.

KOROŠKO.

Celovec je mesto samomorilec. Od 22. do 30. nov. je bilo v Celovcu in okolici 12 samomorov in trije poizkusi samomora. Dne 1. dec. popoldne so našli v kleti skladišča za brzovozno blago na glavnem kolodvoru železniškega delavca Jurja Mika obešenega na žici. Poklicani zdravnik je konstatiral, da je bil obešenec že več ur mrtve. Mik je bil 28. nov. od okrajnega sodišča obsojen zaradi zakonolomstva na 8 dni zapora; takoj po obravnavi je izjavil, da bo izvršil samomor. Na beljaškem kolodvoru je povozil poštni vlak dva železničarja. Eden izmed teh, Ljubič, je obležal mrtve, drugi je težko ranjen. Nesrečo je povzročila gosta megla.

Trgovci z dekleti. Žandarmerija v Beljaku je bila obveščena, da pride v Beljak neki trgovec z

dekleti, da odpelje iz Beljaka več Italijank in tudi več domačih deklet, katerim je obljubil, da jim preskrbi dobre službe v tujini. Orožništvo je preiskalo vsak vlak, toda trgovca ni bilo. Bržkone je dobil od kake strani namig, da je v nevarnosti, ali pa se je zbal orožnika in na kak način pobegniti iz kolodvora.

Nemški "Volksrat" za Koroško je sprejel na svojem običnem zboru, ki se je vršil pri Sandwirtu, resolucijo proti solski reformi na Koroškem. Obenem so sklepali ti možje o novih napadih na Slovenec, ki so po njihovem mnenju še premalo zatirani.

KRETANJE PARNIKOV KEDAJ ODPOLEJO IZ NEW YORKA

PARNIK	ODPOLJE	V
Chicago.....	dec. 2.	Havre
Bremen.....	27.	Bremen
George Wash.....	27.	Bremen
Rotterdam.....	30.	Rotterdam
La Savole.....	31.	Havre
Ilara.....	31.	Trst - Fiume
Campania.....	31.	Liverpool
Kronland.....	31.	Bela
Arctic.....	31.	Antwerpen
Majestic.....	31.	Southampton
Cedric.....	31.	Liverp
Pres. Grant.....	2.	Hamburg
Philadelph.ia.....	2.	Southampton
Cal. donia.....	3.	Glasgow
G. Washington.....	3.	Bremen
Potsdam.....	6.	Rotterdam
America.....	6.	Hamburg
France.....	7.	Havre
Finland.....	7.	Antwerpen
Merantia.....	8.	Liverpool
New York.....	9.	Southampton
Pennsylvania.....	9.	Hamburg
Carnegie.....	10.	Liverpool
Barossa.....	10.	Bremen

Glede cene za parobrodne listke in vsa druga pojasnila obrnite se na:

Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York City

Kje je moj brat ANTON PUGEL? Doma je iz Gerčevja, pošta St. Peter pri Novem mestu na Dolenjskem. Pred dvema letoma je bil v Arona, Pa. Prosim onega, ki ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Joseph Pugel, 990 E. 61st St., Cleveland, O. (24-27—12)

Kje je moj brat ANTON BABNIK? Doma je iz Gorenje Zdobrave pri Devici Mariji v Polju. Pred 10. leti je bil v Clevelandu, Ohio, in od tu je šel v Superior, Minn. Imam mu poročati več važnih stvari, zato naj se oglasi svoji sestri v stari domovini ali pa meni. — John Marinko, 1373 E. 47. St., Cleveland, O. (24-27—12)

NAZNANILO.

Članom društva sv. Jožefa št. 17 J. S. K. J. v Aldridge, Mont., se naznanja, da so bili pri volitvi novega odbora za leto 1914 izvoljeni sledeči: predsednik Jakob Blatnik, Box 123; podpredsednik Ivan Mikulič; I. tajnik Gregor Zobe, Box 144; II. tajnik Anton Goričar; blagajnik Ivan Petek, Box 144; redar Josip Ozimek. Gospodarski odbor: načelnik Anton Pust, Box 145, Fran Koneilja in Fran Andolsek. Bolniški odbor: načelnik Fran Koneilja, Anton Pust in Josip Ozimek; bolniški odbor na Electric: Fran Andolsek in Fran Glač. Finančni odbor: Anton Pust, Ivan Mikulič in Anton Goričar.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v prostorih Petek in Zobe na Happy Hello. Obenem prosim tudi one člane, katerim so potni listi potekli, da si preskrbijo nove ali pa naj prestopijo k bližnjemu društvu. Srečno novo leto vsem članom našega društva in J. S. K. J.! Z bratskim pozdravom Gregor Zobe, I. tajnik.

Iščem svojega bratrance JANEZA SLATINŠKE. Doma je iz Nazareta pri Mozirju na Spodnjem Stajerskem. Pred enim letom se je nahajal v Minnesoti in sedaj ne vem, kje je. Prosim enjenega rojaka, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznači, ali naj se pa sam javi, za kar mi bodem zelo hvaležen: poročati mu imam več važnosti iz starega kraja. — Jacob Slatinšek, Key 930, Sheboygan, Wis. (23-24—12)

NAZNANILO.

Društvo sv. Jožefa v Cleveland, Ohio, ima svojo glavno sejo v nedeljo dne 28. dec. Ker bode volitev uradnikov za bodoče leto, zato priporočam, da se volijo v odbor možje, ki bodo delovali za dober napredek društva. Član društva.

Iščem svojo ženo JULIJO CVIN-SKI rojena Matijašič v vasi Bregane na Hrvaškem. Ošla je od doma v sredi meseca septembra in ker še do danes ne vem, kje se nahaja, zato jo prosim, da se vrne k meni. Če pa kdo izmed rojakov ve, kje je, naj mi naznači njen naslov, da pridem ponjo. — Martin Cvin-ski, 5512 Carry Ave., N. E., Cleveland, O. (20-27—12)

Rada bi zvedela za svojo sestrino JOŽEFO SOTLAR. Doma je iz Jablanice, občina Boštanj na Dolenjskem. Pred par leti je bila nekje v Chiagu, Ill. Sedaj ne vem, kje se nahaja in če je še sama ali pa je omožena. Prosim enjenega rojaka, če kdo ve za nje naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sama oglasi. — Helena Orehovec, 8107 Marble Ave., Cleveland, Ohio.

Rad bi zvedel, kje se nahaja JO-SIP OBREZA. Doma je iz vasi Gorenje Lečce. Pred nekaj meseci se je nahajal v Winton, Minn. Prosim enjenega rojaka, če kdo ve, kje se nahaja, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi, za kar mi bodem hvaležen. Za naslov prosim njegov stric: Joe Obreza, Box 51, Mountain Iron, Minn. (23-26—12)

NAZNANILO.

Rojakom v Ely, Minn., in okoliči naznanjamo, da ima g. John Gouze v zalogi Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1914. Torrej, rojaki, kateri ga še nimate, posežite po njem, ker je izvanredno dobro urejen in se je bati, da bode pošel.

S spoštovanjem Slovenic Publishing Co.

BRATA VOGRIČ, SLOVENSKI SALOON IN RESTAURANT, 211 Graham Ave., Cor. Stagg St., Brooklyn, N. Y.

se priporočajo greaternewyorskim Slovenceem za obilen obisk. Fina kuhinja, izvrstna domača in importirana pijača, izborna postrežba. V nedeljo dopoldan brezplačen prigrizek. Ob nedeljah in sobotah zvečer je na razpolago velika dvorana za ples. Moderno opremljeno kegljišče. — Svoji k svojim! — (Adv.)

MISSOURI.

VINO. DREVESCA. TRTJE. Trtnica Gasconade County naznanja, da ima še veliko zalogo starega vina dveh vrst, katere se ponudijo občinstvu:

Claret rudeče 50¢ gal. Elvira belo 60¢ gal.

Sodi od 50 gal. brezplačno, manjši \$1. Za vsa vina se jamči pristnost iz čistega grozja. Naročila iz prijaznosti: F. Gram, Naylor, Mo. ali direktno: H. Sohns & Bro., Hermann, Mo.

Slovenskim kmetom širom Amerike naznanjam, da sem prevzel vsa jabolčna drevesa večje drevesnice in jih ponudim v naročilih vsaj 100 skupaj po 12¢, naročila 500 in več skupaj po 8½¢ drevo. Vse glavne vrste jabolk Amerike. Garantiram, da je drevje tako močno, veliko in krepko, kakor najboljša drevesca v Ameriki. Ako ni tako, se denar vrne v drevesa podarjajo. Vse druge vrste drevja, isto trtje navadne cene.

Češple, pristne iz Bosne, črešnje vseh vrst iz Evrope za olepšanje lotov in hiš, veliki brinjevi grmi, smreke, hojce, najlepše rože vrtnice in drugo; vse ceneje kakor kjerkoli. Slovence, olepkaj svoj dom za mali denar! F. Gram, Naylor, Mo. (3x v t 26-11—12)

ZASTONJ MOŽEM

50,000 KNJIZIC

Popolnoma Zastonj

Vsak mož ki moral nemudoma pisati po našo knjižico. Može, ki se nameravajo ženiti — bolni može — može, ki so udani pijančevanju, pončevanju in raznim strastnim navaadam — može, ki so oslabiljeni, cervozni in izrpani — može, ki niso zmorni za delo in ki ne morejo v polni meri uživati radosti življenja — ti može bi morali pisati po našo brezplačno knjižico. Ta knjižica pove kako može popolno zdravje, moč in krepost v kratkem času in po nizki ceni. Ako hočete biti može med možmi, ta knjižica vam pove, kako priti do tega. Pove vam kako se zamorejo boleznii kakor

Želodčne Teskoče, Revmatizem, Bolezni Mehurja in Ledvic, zastajajoča kri ali sifilis, triper, spolna nemoč, splošna izguba moči, gubitek moči, kreposti, nočni gubitek, izgubljena moška sija, atrolija, striktura, organske bolezni, boleznii jeter in posledice razuzdane življenja hitro in stalno ozdraviti privatno doma v vaši hiši.

Tače može je že zadobilo perfektno ZDRAVJE, MOČ in TELESNO KREPOST potom te brezplačne knjižice. Zalega znanost je, in vsebuje ravno tiste stvari, ki jih mora znati vsak mlad ali star, bogat ali reven, samaki ali oženjen in zdrav ali bolan može. Ne zapravljajte denarja za razna maloverdna zdravila, čitajte poprej to knjižico skozinokoz. Prihranila vam bo denar in vas poučila, kako zadobiti POPOLNO ZDRAVJE IN MOČ. Ispolnite, izre-

žite in pošljite nam še danes sledeči kupon, na kar dobite v najkrajšem času to zanimivo knjižico POPOLNOMA ZASTONJ; mi plačamo tudi poštino. — Mnogi grazeživi zdravniki skušajo ljudem razložiti svojo zdravilo s tem, da posiljajo na C.O. U. ali proti povzroči brez da jih kdo naroči. MI NIKDAR NE STO-RIMO TEGA. Ako pišete po knjižico, dobite jo brez najmanjših obveznosti napram nam. Pošljite nam vaše ime in naslov te danes.

Kupon za Brezplačno Knjižico

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 290, 208 N. Fifth Ave., Chicago, Ill.

GOSPODIJE:—Las trpin valed bolnost, rati pralim, pošljite mi vašo brezplačno knjižico za može, postatue prostu.

IME.....

ULICA in številka ali Box.....

MESTO.....

Trgovci s slatimno M. POGORELC, 29 E. Madison St. — Room 1112, Chicago, Ill.

Opomba: Pazite na oglas v sotutnih številkah.

Iščem svoje prijateljce ŠTEFANA KLEPEC, JURJA PANTAR in DANIELA LENASI. Vsi so doma iz Prezida na Hrvaškem ob kranjski meji. Če kdo izmed rojakov ve za njih naslov, naj mi ga naznači, za kar bom zelo hvaležen. — George Ožbott, State Hospital, Little Rock, Ark. (23-26—12)

KOLEDAR

"GLAS NARODA" za leto 1914 je izšel: oskrbljen je z lepimi slikami in dobrimi spisi ter za jedno tiskano polo obirniji. Velja s pošto vred 30c. Dobiti je pri: SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York City ali v podružnici FRANK SAKSER, 6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

MOHORJEVE KNJIGE!!

Knjige so sledeče: 1. Koledar za leto 1914. 2. Pravljice. 3. Zgodovina slovenskega naroda. 4. V tem znamenju boš zmagal. 5. Mlada Breda. 6. Zorislava. Povest iz davnih dni.

Vseh šest knjig pošljamo poštne prosto za 1.30.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Največja in najstarejša notarska in odvetniška pisarna. KONZUL MAX SHANBERG ustanovljena leta 1866. Lastniki: Dr. L. Friedfeld, avstrijski odvjetnik in W. Haberfeld 416 Sixth Ave., Pittsburg, Pa. Obrnite se na nas v vsih notarskih, iztožbenih, dedinskih in konzularnih poslih.

Edina zaloga Družinskih in Blaznikovih PRATIK za leto 1914.

1 iztis stane . . . 10c. 50 iztisov stane . . \$2.75 100 iztisov stane . . \$5.00

Cene Blaznikove pratike so iste. V zalogi:

UPRAVNIŠTVA "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York ali pa: 6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Jesip Scharabon blizu Union postaje 415 West Michigan St., Duluth, Minn. Pošiljam denar v staro domovino in prodajam parobrodne in železniške listke.

\$35 FOR \$10.50

Vprašanja in odgovori čitateljem "Glas Naroda".

Vprašanje: Zakaj plačujejo ljudje 4 ali večkrat toliko, kakor je ura vredna? Odgovor: Kar ne pozna ničte tvorniške cene in ne ve, kje se za isto ceno kupi. Vprašanje: Zakaj računajo prodajalci za uro 4krat toliko kot je vredna? Odgovor: Ker prodajo prodajalci le eno ali par ur na teden ter mora iz tega plačati za prostor, za vse stroške in živeti. Tvornica ne kupuje ed nikogar ur kakor trgovci in tvornica ne proda le par ur na teden, temveč na stotine in tisoče na teden. Vzemimo, da tvornica proda le 100 ur na dan in zasluži pri uri le 25c, to je že \$25. — Zato je umljivo, da tvornica more dati ur tako poceni.

Ako želite kupiti dobro uro žensko ali moško po tvorniški ceni, kupite naravnost od nas in prihranili si boste veliko denarja. Naše ure, veržice in priveski so zelo lepi najnovjših uzorcev in najljubše kakovosti, janžene ed tvorničarja za 20 let. So pozlačene (14 k. Gold Filled) imajo troje pokrovov, ki so umetno gravirani. Ure imajo najboljše kolesje, so skrbno regulirane ter priznane kot časovno merilo.

Ako želite imeti eno teh zenahkih \$35. — ur, veržico in privesek za \$10.50 si oglejte gorenje slike, izrežite eno, katero se vam najbolj dopade in jo pošljite s \$2. — depozita. Mi vam uro, veržico in privesek takoj pošljemo, uroženo v lični skatljici. Kadar vam pride ura v hišo, jo natančno pregledajte in ako ste zadovoljni, plačajte preostanek \$8.50 in ekspresne stroške od 25c. Ako bi pa ne bili zadovoljni z uro, veržico in priveskom, jih ne sprejmite in mi vam vrnemo \$2.00.

Dostavljam še, da ničesar ne riskirate, ako naročite od nas uro. To pa zato, ker so naše ure, veržice in priveski zajamčene za 20 let. Ako bi se vam tekom tega časa ura potrla, vam jo popravimo povsem zastonj, ako nam pošljete 25 centov za ekspresne stroške.

Oni, ki žele kupiti le uro brez veržice in priveska, plačajo le \$6. — in naj pošljejo \$1. — depozita.

Naslovite le:

NATIONAL COMMERCIAL CO.
505 E. 5th Street, Dept. 240 New York.

Podružnice

- Spiljet, Celovec, Trst;
- Sarajevo, Gorica, Celje
- In Gradož.
- Delniška glavica
- K. 8,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih 4 3/4 %
Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.
Naj dopisnik za Zvezne države je tvrdka
FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Podružnice

- Spiljet, Celovec, Trst;
- Sarajevo, Gorica, Celje
- In Gradož.
- Rezervni fond
- K. 1,000.000.

